

## **XII SKYRIUS**

### **DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311G (VEDLIO G DALIES) UŽPILDYMAS**

105. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, pageidaujantis pasinaudoti GPMĮ 21 straipsnyje nustatytomis lengvatomis (t. y. sumažinti mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas patirtomis išlaidomis), deklaracijos priede GPM311G (vedlio G dalyje) gali įrašyti tokias per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas:

105.1. sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama, ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų draudimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

105.1.1. savo ar sutuoktinio naudai;

105.1.2. nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) naudai;

105.1.3. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, naudai;

105.1.4. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis arba iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai.

Šių asmenų naudai patirtomis išlaidomis gali būti mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojo apmokestinamosios pajamos pagal gyvybės draudimo sutartis, nuo 2004 m. gegužės 1 d. sudarytas su gyvybės draudimo įmonėmis, įregistruotomis EEE valstybėje, iki šios datos – ir su kitose užsienio valstybėse įregistruotomis įmonėmis, išskyrus įregistruotoje užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą;

105.2. pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas pensijų kaupimo sutartis sumokėtas pensijų įmokas į EEE valstybėje įregistruotus pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų turimus pensijų fondus, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų kaupimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

105.2.1. savo ar sutuoktinio naudai;

105.2.2. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, naudai;

105.2.3. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis arba iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai;

105.3. sumokėtas pensijų įmokas į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) kitų organizacijų, veikiančių EEE valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias nuolatinis Lietuvos gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės nei 3 procentai gyventojo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos;

105.4. už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jei už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo profesinio

mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį grąžinta šios paskolos dalis. Kai už profesinį mokymą ar studijas sumokėta skolintomis lėšomis, išlaidos, kuriomis mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojo apmokestinamosios pajamos, turi būti deklaruojamos to mokestinio laikotarpio, kurį buvo grąžinta kredito įstaigos paskola ar jos dalis, deklaracijoje;

105.5. sumokėtas palūkanas už vieną paimtą kreditą (arba jo dalį) vienam gyvenamajam būstui Lietuvoje statyti arba jam įsigyti arba už vieno gyvenamojo būsto (Lietuvoje) finansinę nuomą (lizingą), jeigu:

105.5.1. kreditas yra paimtas ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam statyti ar įsigyti paimtas kreditas, statybos ar įsigijimo buvo sudarytas iki 2008 m. gruodžio 31 d.;

105.5.2. finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam įsigyti sudaryta finansinės nuomos (lizingo) sutartis, buvo sudaryti iki 2008 m. gruodžio 31 d.

Palūkanos už kreditą gyvenamajam būstui Lietuvoje įsigyti gali būti atimtos tuo atveju, jeigu jos sumokėtos Lietuvos ir užsienio valstybių kredito įstaigoms ar finansų įmonėms.

106. Išlaidos iš pajamų neatimamos ir neturi būti deklaruojamos, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas:

106.1. GPMĮ 21 straipsnyje nurodytų išlaidų sumas yra sumokėjęs užsienio vienetui, įregistruotam užsienio valstybėje ar teritorijoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą;

106.2. kai, nepasibaigus mokestiniam laikotarpiui, galutinai išvykstantis iš Lietuvos gyventojas, kuris tris mokestinius laikotarpius iš eilės buvo laikomas nuolatinio Lietuvos gyventoju, deklaruoja iki išvykimo dienos gautas (uždirbtas) pajamas;

106.3. įmokas už studijas ar profesinį mokymą yra sumokėjęs skolintomis lėšomis (tuo tikslu iš kredito įstaigos paimta paskola), jeigu pasiskolintos lėšos (jų dalis) per mokestinį laikotarpį, kurio deklaracija užpildoma, nebuvo grąžintos.

106.4. yra sumokėjęs palūkanas pagal nuo 2009 m. sausio 1 d. paimtą kreditą gyvenamajam būstui įsigyti ar jam statyti arba po šios datos sudarytą finansinės nuomos (lizingo) sutartį, arba kai rašytinis susitarimas dėl būsto įsigijimo, statybos ar finansinės nuomos sutarties yra sudarytas nuo šios datos;

106.5. kai nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokestinį laikotarpį gavo tik neapmokestinamųjų pajamų ir (ar) pajamų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir (ar) pajamų už ne individualios veiklos atliekų perleidimą nuosavybėn, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą.

107. Deklaracijos priede GPM311G (vedlio G dalyje) atskirose eilutėse turi būti deklaruojamos:

107.1. skirtingų rūšių išlaidos;

107.2. tos pačios rūšies išlaidų (gyvybės draudimo, pensijų įmokų) sumos, sumokėtos skirtingų asmenų naudai;

107.3. tos pačios rūšies išlaidų (įmokų už profesinį mokymą ar studijas) sumos, sumokėtos už skirtingus asmenis;

107.4. tos pačios rūšies išlaidų sumos, sumokėtos pagal skirtingas gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartis.

108. Deklaracijos priede GPM311G, atsižvelgiant į tai, kokios rūšies išlaidos buvo patirtos, pasirenkama užpildytina atitinkama šio priedo (vedlio G dalies) eilutė, kurioje turi būti įrašoma atitinkamos rūšies išlaidų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta kredito įstaigai, draudimo įmonei, pensijų fondo valdymo įmonei, aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo paslaugų teikėjui, kitam juridiniam asmeniui.

Kai deklaruojama kredito įstaigai grąžinta studijų ar profesinio mokymo paskola (jos dalis), turi būti įrašoma tik per mokestinį laikotarpį grąžintos paskolos (be palūkanų) suma (už studijas aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo teikėjui sumokėta suma nenurodoma).

Jeigu per mokestinį laikotarpį buvo sumokėtos palūkanos pagal kelias kredito sutartis gyvenamajam būstui (būstams) įsigyti ar jam statyti arba pagal kelias finansinės nuomos (lizingo)

sutartis dėl gyvenamojo būsto (būstų) finansinės nuomos (lizingo), tai turi būti įrašoma palūkanų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta tik pagal vieną kredito arba finansinės nuomos sutartį, pagal kurią palūkanos buvo deklaruotos ankstesniais mokestiniais laikotarpiais.

Iš mokestinio laikotarpio pajamų gali būti atimama ne didesnė nei 1 500 Eur gyvybės draudimo įmokų ir (ar) įmokų į pensijų fondus, įskaitant nuolatinio Lietuvos gyventojo papildomai sumokėtą 3 procentus viršijančią kaupiamųjų pensijų įmokų (mokamų pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas) dalį, suma (t. y. išlaidų, žymimų 1, 4 ir 9 pajamų rūšies kodais, suma).

Bendra atimamų išlaidų suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų (neįskaičiuojant pajamų, gautų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir ne individualios veiklos pajamų už parduotas ar kitaip perleistas nuosavybės atliekas, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą), perskaičiuotų taip: iš darbo pajamų atėmus metinį NPD (žr. Metinį neapmokestinamąsias pajamų dydžio apskaičiavimą (Aprašo 6 priedas)), iš turto (daikto) perleidimo nuosavybės pajamų atėmus jo įsigijimo kainą ir su perleidimu susijusius privalomus mokėjimus, iš individualios veiklos pajamų atėmus leidžiamus atskaitymus bei mokestinius nuostolius.

Įvairių rūšių išlaidų patyręs nuolatinis Lietuvos gyventojas, kai jo išlaidos yra didesnės nei 25 procentai metinių apmokestinamųjų pajamų ir (ar) kai jos viršija kitus GPMĮ 21 straipsnyje nustatytus apribojimus, popierinės deklaracijos priede GPM311G turi įrašyti pasirinktos (pasirinktų) rūšies (rūšių) išlaidų sumą, neviršijančią 25 procentų jo apmokestinamųjų pajamų ir kitų GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų. Deklaraciją užpildant vedliu, patirtos išlaidos gali būti deklaruojamos visos, nepaisant GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų.

Mokestiniu laikotarpiu nuolatinio Lietuvos gyventojo deklaruotos išlaidos yra atimamos proporcingai iš pajamų, kurioms taikomi 15, 20 ir (ar) 32 procentų pajamų mokesčio tarifai.

109. Deklaracijos priedo GPM311G (vedlio G dalies) tam skirtoje vietoje turi būti įrašomi asmens, už kurį ar kurio naudai sumokėtos deklaruojamos sumos:

109.1. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojo asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos profesinio mokymo ar studijų išlaidos;

109.2. kredito gavėjo, kuriam suteiktas kreditas gyvenamajam būstui įsigyti ar statyti, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos būsto kredito palūkanos;

109.3. gyventojo, kuris pagal gyvybės draudimo sutartį draudžiamą laikotarpio pabaigoje yra naudos gavėjas (t. y. asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką), asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos gyvybės draudimo išlaidos;

109.4. gyventojo, kurio naudai yra sudaryta pensijų kaupimo sutartis ir kurio vardu atidaryta asmeninė pensijų sąskaita, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos įmokos į pensijų fondą;

109.5. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojo asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, už kurį buvo grąžinta studijų (mokymosi) paskola.

110. Tam skirtoje deklaracijos priedo GPM311G vietoje (vedlio G dalyje) turi būti įrašomi įmokų gavėjo (t. y. asmens, kuriam sumokėtos deklaruojamos išlaidos) duomenys:

110.1. valstybės, kurioje įmokų gavėjas yra įregistruotas, dviejų raidžių kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo;

110.2. įmokų gavėjo, įregistruoto Lietuvoje, identifikacinis numeris. Užsienio valstybėje įregistruoto įmokų gavėjo identifikacinio numerio įrašyti nereikia;

110.3. įmokų gavėjo pavadinimas (gali būti vardas, pavardė, kai deklaruojamos 6–8 išlaidų rūšių kodais žymimos išlaidos).

111. Deklaracijos priede GPM311G (vedlio G dalyje) taip pat turi būti įrašoma:

111.1. gyvybės draudimo, pensijų kaupimo sutarties data ir numeris (kai deklaruojamos 1, 4, 9 išlaidų rūšių kodais žymimos išlaidos);

111.2. įmokas už studijas ar profesinį mokymą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 2 išlaidų rūšies kodu žymimos išlaidos);

111.3. kredito už studijas grąžinimą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 5 išlaidų rūšies kodu žymimos išlaidos).

112. Kiekviename užpildomame deklaracijos priedo GPM311G lape turi būti įrašomi Aprašo 29.1 ir 29.2 papunkčiuose nurodyti duomenys.